

de Oplysninger, der maatte være nødvendige for en eventuel Kommission.

Det forekommer mig rigtigt, at Vedtægterne ifølge § 2 skulle indsendes til Sparekasseinspektøren, men det synes mig hensigtsmæssigt, om de ogsaa skulde godkendes af ham, bl. a. af Hensyn til forskellige Bestemmelser, saaledes Bestemmelsen i § 4 om, at Kassereren skal stille Kautio, som nærmere bestemmes af Bestyrelsen. Det lader sig gøre, naar der i Vedtægten er en passende Bestemmelse om Kautionen. Men naar man har frie Hænder med Hensyn til Vedtægten, vil det ikke være saa heldigt, om man ogsaa har frie Hænder med Hensyn til Kautionen. Der er ogsaa enkelte andre Bestemmelser, der forudsætte en Godkendelse af Vedtægten. Jeg anbefaler til Overvejelse, om ikke en saadan Udvidelse af Sparekasseinspektørens Myndighed er heldig.

I øvrigt er der et Par Punkter i § 4, som jeg har nogen Tvivl om. At Stillingen som Bogholder eller Regnskabsfører ikke maa forenes med Stillingen som Kasserer, er fuldkommen rigtigt, men det er dog et Spørgsmaal, om der ikke ved meget smaa Sparekasser, Sognesparekasser eller faglige Sammenslutninger, bør gives Adgang til en anden Ordning. Selvfølgelig maa der være 2 Personer, men om der just altid ved saadanne Sparekasser skal være en Bogholder og en Kasserer, om der ikke kan tænkes en anden Art af Kontrol fra Bestyrelsens Side, vil jeg dog henstille til Overvejelse; men i Almindelighed er det rigtigt, at der skal være 2. — I 6te Stykke staar der: „For Laan skal der stilles Sikkerhed i Overensstemmelse med de Regler, der herom fastsættes i Sparekasses Vedtægt.“ Men i Motiverne staar der nogle Ord, der synes at kunne tyde paa, at den Sikkerhed, man har tænkt, skulde være af reel Art. I al Almindelighed er det fuldkommen rigtigt, men jeg er bange for, at det skulde forstås saaledes, at de saakaldte Kautionslaan skulde være udelukkede, Laan mod blot personlig Sikkerhed. Det vil jeg finde mindre heldigt. Kautionslaan og rent personlige Laan ere uheldige for store Sparekasser, men for smaa Sparekasser tror jeg, det er en meget hensigtsmæssig Form, der vistnok sjældent bringer Tab. — Jeg vil gerne spørge, om ikke sidste Linie i § 4 kommer i en vis Modstrid med § 12.

I sidste Stykke af § 5 staar der, at nærmere Forskrifter om Sparekassernes Bogholderi kunne gives ved kgl. Anordning. Det er et Hovedpunkt, og jeg vil henstille,

om der ikke i Stedet for „kunne“ bør staa „skulle“. Jeg var Medlem af den Sparekassekommission, der var nedsat i 1878, og hvis Forslag i øvrigt ikke fulgtes af Rigsdagen. Da betragtede man det som et Hovedpunkt, at Bogholderiet var ordnet efter en bestemt Form. Det er kun derved, at man fuldt ud kan kontrolere. Noget lignende gælder om den sidste Linie i § 7 om, at nærmere Forskrifter om Revisionen kunne gives ved kgl. Anordning. Ogsaa dette Spørgsmaal er af den største Vigtighed. Jeg tror nok, at det vigtigste af det hele er Revisionen, der ligger Tyngdepunktet. Man taler ofte om at regulere Virksomheden i Sparekasserne og give Regler for Indlaanenes Størrelse, for Rentefoden, for Forholdet mellem Rentefoden for Indlaan og Udlaan o. s. v., o. s. v. Det kan være meget godt, men man kommer derved let til at gribe for meget ind i Sparekassernes frie Bevægelse. Forholdene indenfor Sparekasserne ere ogsaa for uensartede til, at saadanne Bestemmelser altid ville være heldige. Jeg tror, at naar vort Sparekassevæsen har udviklet sig saa overordentlig stort og smukt, som det har, er det, fordi det har haft Frihed og Selvvirksomhed, og det skulde man nødig angribe. Det er jo heller ikke alene Sikkerheden, man skal sørge for i Sparekasserne — ja, naturligvis er Sikkerheden det vigtigste af alt, det er rigtigt, men der bør ikke gøres mere for Sikkerheden, end det er nødvendigt. Thi foruden Sikkerheden maa man ogsaa sørge for, at Sparekassernes Virksomhed ikke bliver for stærkt begrænset, at der indenfor den Ramme, som foreskrives for Sikkerhedens Skyld, kan være Selvvirksomhed og Frihed saa meget som muligt, og det er noget af det, jeg sætter mest Pris paa ved det foreliggende Forslag, at det er muligt. Og her er netop Revisionen, som jeg omtalte, Hovedhjørnestenen; naar den er ordnet betryggende, skulde man kunne tillade en vis Frihed i Sparekassernes Bevægelighed, en Frihed, som jeg anser for en nødvendig Forudsætning for, at Sparekasserne vedvarende kunne trives som hidtil.

Saa er der i § 8 en Bestemmelse om et saakaldet Nævn, at det ikke i alle Tilfælde er nødvendigt, at det tiltræder. Ogsaa dette Punkt vil jeg henlede Opmærksomheden paa, om det ikke var rigtigt at give dette Nævn Lejlighed til at tiltræde i alle Tilfælde.

I § 9 staar der, at det paahviler „Sparekasseinspektøren at skaffe sig Kund-